

STORTINGET

Innst. 86 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 29 S (2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Anskaffelse av ytterligere ubåter og langtrekkende presisjonsild

Til Stortinget

Innledning

Hensikten med denne proposisjonen er å be om Stortingets godkjenning til å starte opp ett nytt investeringsprosjekt samt endre omfanget og kostnadsrammen på ett tidligere godkjent investeringsprosjekt.

Investeringsprosjektene som proposisjonen omtaler, følger opp beslutninger og prioriteringer i inneværende langtidsplan for forsvarssektoren, jf. Prop. 87 S (2023–2024). De økonomiske rammene i denne proposisjonen er i 2025-kroner.

Proposisjonen har følgende innhold:

- Godkjenning av kostnadsramme for ett nytt materiellprosjekt: Prosjekt 1095 – Landbasert, langtrekkende presisjonsild til Forsvaret.
- Godkjenning av endring av omfang og kostnadsramme for ett tidligere godkjent materiellprosjekt: Prosjekt 6346 – Nye ubåter.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Bakervik, Tonje Brenna, Nils-

Ole Foshaug, Monica Nielsen og Trine Lise Sundnes, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, Morten Kolbjørnsen og Sylvi Listhaug, fra Høyre, Peter Frølich, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Miljøpartiet De Grønne, Arild Hermstad, fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, og fra Venstre, Abid Raja, viser til proposisjonen som følger opp beslutninger og prioriteringer i inneværende langtidsplan for forsvarssektoren, jf. Prop. 87 S (2023–2024).

Komiteen merker seg at regjeringen i Meld. St. 33 (2024–2025), jf. Innst. 7 S (2025–2026), skriver at det er krevende å realisere styrkestrukturen i gjeldende langtidsplan innenfor vedtatte budsjettammer, blant annet på grunn av raskt økende priser på forsvarsmateriell.

Komiteen merker seg at regjeringen varsler at den vil dele informasjon og faglige vurderinger med Stortinget, som grunnlag for å behandle eventuelle justeringer i langtidsplanen.

Komiteen understreker at investeringsprosjektene som foreslås oppstartet og utvidet i Prop. 29 S (2025–2026), er avgjørende for norsk og alliert forsvarsevne, og bør prioriteres selv ved fremtidige endringer i langtidsplanen.

Komiteen viser til at Prosjekt 1095 gjelder anskaffelse av et system for landbasert, langtrekkende presisjonsild med rekkevidde på om lag 500 km. Langtrekkende presisjonsild vil utvide Hærens rekkevidde og slagkraft, og vil dermed ha en avskrekkende effekt overfor mulige motstandere. Systemet skal innføres som en

ny kapasitet i Hæren fra 2029 og organiseres i en ny rakettartilleribataljon i Indre Troms.

Komiteen viser til at regjeringen har som ambisjon å inngå kontrakt med leverandør av langtrekkende presisjonsild i løpet av januar 2026, og at det skal inngås avtaler om industrisamarbeid tilsvarende verdien av anskaffelseskontrakten.

Komiteen understreker at det ikke er Stortingets rolle å velge leverandør av ulike forsvarssystemer, men å vedta rammene for investeringsprosjektene, styrkestruktur og medfølgende budsjetttrammer som regjeringen og Forsvarsdepartementet deretter forholder seg til. Prosjektet har en foreslått kostnadsramme på 19 098 mill. kroner inkludert merverdiavgift, usikkerhetsavsetning og gjennomføringskostnader.

Komiteen viser til at Prosjekt 6346 om nye ubåter foreslås utvidet. Beslutningen om å anskaffe fire nye ubåter av 212CD-klassen ble fattet i 2017, jf. Innst. 381 S (2016–2017). Norge inngikk samme år et omfattende strategisk samarbeid med Tyskland om anskaffelse av ubåter.

Komiteen viser til at regjeringen i sitt forslag til ny langtidsplan i 2024 foreslo å øke antall nye ubåter fra fire til totalt fem fartøy, og at Stortinget i sin behandling av forslaget utvidet ambisjonene med ytterligere ett fartøy, slik at det totalt skal anskaffes seks nye ubåter, jf. Prop. 87 S (2023–2024) og Innst. 426 S (2023–2024).

Komiteen viser til at økningen fra fire til seks nye ubåter vil gjøre at operativ tilgjengelighet og robusthet kan opprettholdes over tid. Evnen til sjønektelse og avskrekking vil styrkes betydelig, og det samme vil kapasiteten til overvåkning og suverenitetshevdelse. Prosjektets kostnadsramme foreslås økt med 46 580 mill. kroner fra 51 884 mill. kroner til 98 464 mill. kroner inkludert merverdiavgift, usikkerhetsavsetning og gjennomføringskostnader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre er av den oppfatning at innkjøp av langtrekkende presisjonsild til Hæren (LLPI) er av avgjørende betydning for å oppnå ønsket effekt overfor en motstander når det gjelder landmilitær avskrekking, og er derfor av strategisk interesse. Dette sammen med tilstrekkelig volum og utholdenhet i landmakten vil være terskelsettende for å hindre en aggressor i å starte en konflikt og svært viktig for å kunne komme ut som den seirende part i en eventuell krig.

Når regjeringen har søkt sikkerhetsgarantier fra nære allierte ved kjøp av ubåter og stridsvogner fra Tyskland og fregatter fra Storbritannia, så undres disse medlemmer over at Forsvarsdepartementet ikke har gjort større tilstrebelser for å få en eller flere norske/europeiske leverandører med i hele anbudsprosessen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Miljøpartiet De Grønne og Venstre er av den oppfatning at flere viktige satsinger i forsvarssektoren går for sakte. Sett ut ifra at Norge nå står i den mest krevende sikkerhetspolitiske situasjonen siden 2. verdenskrig, er det av overordnede sikkerhetsmessige årsaker viktig at langtrekkende presisjonsild til Hæren blir innkjøpt så raskt som mulig.

Disse medlemmer støtter derfor innstillingen om innkjøp av LLPI, men vil anmode regjeringen i det videre arbeidet med å realisere langtidsplanen om å gjennomføre mer helhetlige og ikke minst raskere prosesser ved innkjøp av (strategisk) viktig forsvarsmateriell.

Komiteens medlem fra Venstre legger i denne forbindelse til grunn at regjeringen har lagt nødvendig vekt på forsyningssikkerhet knyttet til valg av leverandør for langtrekkende presisjonsild til Hæren. I en tid med økt risiko for konvensjonell krig er dette et hensyn som bør tillegges økt betydning.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti mener at kjøp av langtrekkende presisjonsild er av vesentlig sikkerhetspolitisk betydning. Disse medlemmer viser til Nasjonal sikkerhetsstrategi som bygger på nære bånd til allierte i Norden og Nord-Europa som en sentral del av vår sikkerhet og beskyttelse. Nasjonal sikkerhetsstrategi legger vekt på styrket regionalt samarbeid i Europa for å bygge kollektiv sikkerhet, stabilitet og beredskap. Disse medlemmer er gjort kjent med det norsk-europeiske alternativet og mener at de sikkerhetspolitiske fordelene ved å investere i et norsk-europeisk alternativ burde vært vektlagt i større grad, og hadde ønsket at regjeringen hadde valgt en europeisk løsning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i anskaffelsen av langtrekkende presisjonsild sørge for at det norsk-europeiske alternativet vurderes fullt ut i tråd med Nasjonal sikkerhetsstrategi, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Medlemene i komiteen fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Raudt og Kristelig Folkeparti viser til at investeringa i langtrekkende presisjonseld er eit omfattande og forsvarspolitisk strategisk prosjekt, og utgjør langt meir enn eit enkelt våpenkjøp. Desse medlemmene meiner at det ved val av leverandør bør leggjast stor vekt på nasjonal kontroll på teknologien, også med tanke på

framtidige oppgraderingar, og at det er ønskeleg at ein stor del av produksjonen skjer eller kan skje i Noreg. Ved å bruka og bygga opp eigen industrikapasitet vil investeringa medverka til god beredskap.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at behovet for ubåter og langtrekken- de presisjonsild ligger fast i alle forsvarssjefens alterna- tive til rebalansering av langtidsplanen. På denne bakgrunn slutter disse medlemmer seg til kost- nadsrammene for anskaffelsene og støtter at vedtak fat- tes før Stortinget behandler rebalanseringen. Det innebærer ikke at disse medlemmer stiller seg bak å øke forsvarsforlikets ramme med tilsvarende sum. Øv- rige ambisjoner i langtidsplanen må vurderes i lys av Stortingets prioritering av ubåter og presisjonsild samt kostnadsrammene som Stortinget vedtar for disse.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil særlig påpeke at innkjøp og drift av fregat- ter har svært høye kostnader. Dette medlem mener at avtalen om kjøp av fregatter må gjennomgåas kritisk for å vurdere om det er hensiktsmessig å redusere antal- let.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen i anskaffelsen av langt- rekkende presisjonsild sørge for at det norsk-europeis- ke alternativet vurderes fullt ut i tråd med Nasjonal sik-

kerhetsstrategi, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité, med unntak av I punkt 1, som fremmes av medlemme- ne i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Investeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan:

1. Starte opp følgende nye investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
Prosjekt 1095 Landbasert, langtrevkende presisjonsild til Forsvaret	19 098 mill. kroner

2. Endre følgende investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
P6346 Nye Ubåter	98 464 mill. kroner

II

Forsvarsdepartementet får fullmakt til å justere kostnadsrammene i takt med prisstigningen og som føl- ge av endringer i valutakursene.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 14. januar 2026

Ine Eriksen Søreide

leder

Peter Frølich

ordfører

